

МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

ФАКУЛЬТЕТ ІНФОРМАТИКИ, МАТЕМАТИКИ ТА ЕКОНОМІКИ

КАФЕДРА УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

<b>Назва курсу</b> <i>Обов'язковий /вибірковий</i>	Інноваційний менеджмент <i>обов'язковий</i>
<b>Ступінь освіти</b> <b>Бакалавр/магістр/доктор</b> <b>філософії</b> <b>Освітня програма</b>	Бакалавр ОПП «Менеджмент підприємств і організацій»
<b>Рік викладання/ Семестр/</b> <b>Курс (рік навчання)</b>	2023-2024/ 6 семестр / 3 курс
<b>Викладач</b>	Чижова Валентина Іванівна
<b>Профайл викладача</b>	<a href="https://fim.mdpu.org.ua/chyzhova-valentyna-ivanivna/">https://fim.mdpu.org.ua/chyzhova-valentyna-ivanivna/</a>
<b>Контактний тел.</b>	
<b>E-mail:</b>	
<b>Сторінка курсу в ЦОДТ</b> <b>МДПУ ім. Б.Хмельницького</b>	<a href="https://dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=2599">https://dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=2599</a>
<b>Консультації</b>	<i>Онлайн-консультації:</i> через систему ЦОДТ МДПУ імені Богдана Хмельницького.

## 1. АНОТАЦІЯ

Практичне розв'язання проблем, пов'язаних з необхідністю забезпечення ефективної роботи підприємства, не тільки сьогодні, але й у перспективі, залежить від ступеня освоєння методології і методів інноваційного менеджменту. Тому його запровадження є об'єктивно необхідним процесом у сфері організації управління бізнесом, що підвищує готовність підприємницьких організацій своєчасно і ефективно реагувати на непередбачені зміни й сприяє обґрунтованому, узгодженому вирішенню завдань, забезпечує високий рівень конкурентоспроможності підприємства.

Навчальний матеріал дисципліни «Інноваційний менеджмент» викладається у 7 темах, які розкривають сутність основних складових курсу.

Навчальна дисципліна «Інноваційний менеджмент» спрямована на формування фахових компетенцій щодо прийняття оптимальних управлінських рішень з питань інноваційної діяльності.

## 2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Метою викладання дисципліни є оволодіння сучасними теоретичними основами та практичними навичками управління інноваційною діяльністю організації..

Основним завданням є засвоєння здобувачами сутності й особливостей інноваційного менеджменту; формування у здобувачів здатності управління інноваційною діяльністю, визначення стратегії інноваційного розвитку суб'єктів господарювання, її узгодження з загальними засадами соціальної модернізації і науково-технічного розвитку

## 3. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКІ НАБУВАЮТЬСЯ ПІД ЧАС ОПАНУВАННЯ ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

<b>Програмні компетентності</b>	
<i>Загальні компетентності</i>	
<b>ЗК15</b>	Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів)
<i>Фахові компетентності</i>	
<b>ФК1</b>	Здатність визначати та описувати характеристики організації.
<b>ФК2</b>	Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.
<b>ФК3</b>	Здатність визначати перспективи розвитку організації
<b>ФК4</b>	Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними
<b>ФК7</b>	Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту

<b>ФК11</b>	Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління
<b>ФК14</b>	Розуміти принципи психології та використовувати їх у професійній діяльності
<b>ФК15</b>	Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички

#### 4. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

<b>P5</b>	Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.
<b>P7</b>	Виявляти навички організаційного проектування
<b>P12</b>	Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації

#### 5. ОБСЯГ КУРСУ

Вид заняття	лекції	практичні заняття	самостійна робота
Кількість годин	40	20	60

#### 6. ПОЛІТИКА

Політика академічної поведінки та етики:

- Не пропускати та не запізнюватися на заняття за розкладом;
- Вчасно виконувати завдання семінарів та питань самостійної роботи;
- Вчасно та самостійно виконувати контрольні-модульні завдання

#### 7. СТРУКТУРА КУРСУ

##### 7.1 СТРУКТУРА КУРСУ (ЗАГАЛЬНА)

Кількість годин	Тема	Форма діяльності (заняття, кількість годин)	Література	Завдання	Вага оцінки	Термін виконання
-----------------	------	---	------------	----------	-------------	------------------

**БЛОК 1. СУТНІСНА ХАРАКТЕРИСТИКА ІННОВАЦІЙ ТА ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

16	Тема 1. Сутність, розвиток та основні поняття інноваційного менеджменту	Лекція (6 год.) Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (8 год.)	2, 3-5, 8			впродовж першого навчального семестру (перший періодичний контроль)
18	Тема 2. Інноваційна діяльність як об'єкт інноваційного менеджменту	Лекція (6 год.) Практичне заняття (4 год.) Самостійна робота (8 год.)	2-6, 9			впродовж першого навчального семестру (перший періодичний контроль)
16	Тема 3. Державна підтримка інноваційних процесів	Лекція (6 год.) Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (8 год.)	1, 3-5			впродовж першого навчального семестру (перший періодичний контроль)

**БЛОК 2. ІННОВАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ У СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ОРГАНІЗАЦІЄЮ**

16	Тема 4. Організаційні форми інноваційної діяльності.	Лекція (4 год.) Практичне заняття (4 год.) Самостійна робота (8 год.)	2-7,13			впродовж першого навчального семестру (перший періодичний контроль)
16	Тема 5. Управління інноваційним розвитком організації	Лекція (6 год.) Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (8 год.)	2-6, 11			впродовж першого навчального семестру (другий періодичний контроль)
20	Тема 6. Управління інноваційним проектом	Лекція (6 год.) Практичне заняття (4 год.)	1-6			впродовж першого навчального

		Самостійна робота (10 год.)				семестру (другий періодичний контроль)
18	Тема 7. Оцінювання ефективності інноваційної діяльності організації	Лекція (6 год.) Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (10 год.)	2-3,5, 12			впродовж першого навчального семестру (другий періодичний контроль)

## 7. 2 СХЕМА КУРСУ (ЛЕКЦІЙНИЙ БЛОК)

Тема лекції	Зміст лекції
Сутність, розвиток та основні поняття інноваційного менеджменту	1. Визначення інноватики як науки 2. Сутність понять «інновація», «нововведення», «новація» 3. Класифікація інновацій та їх особливості
Інноваційна діяльність як об'єкт інноваційного менеджменту	1. Загальна характеристика інноваційного процесу 2. Структура інноваційного процесу 3. Моделі поширення інновацій
Державна підтримка інноваційних процесів	1. Роль держави у створенні механізму регулювання інноваційного процесу та інноваційної діяльності 2. Державна інноваційна політика 3. Методи реалізації інноваційної політики
Організаційні форми інноваційної діяльності	1. Класифікація організацій за типом взаємозв'язків з нововведенням 2. Виникнення нових організаційних форм управління інноваційним процесом 3. Технопарки, технополіси, регіональні науково – промислові комплекси, інноваційні центри інкубатори
Управління інноваційним розвитком організації	1. Поняття та особливості інноваційної стратегії 2. Типи інноваційних стратегій 3. Розроблення та обґрунтування інноваційної стратегії
Управління інноваційним проектом	1. Класифікація базових понять управління проектами 2. Класифікація типів проектів 3. Мета та стратегія проекту
Оцінювання ефективності інноваційної діяльності організації	1. Тенденції розвитку НТП і його взаємодія з природним і соціальним середовищем 2. Сутність проблеми оцінки ефективності інновацій

**7.3 СХЕМА КУРСУ (ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ)**

<b>Тема практичного заняття</b>	<b>Зміст практичного заняття</b>
Сутність, розвиток та основні поняття інноваційного менеджменту	Вирішення практичних ситуацій і завдань. Виконання тестових завдань
Інноваційна діяльність як об'єкт інноваційного менеджменту	Вирішення практичних задач. Виконання тестових завдань
Державна підтримка інноваційних процесів	Вирішення практичних задач. Виконання тестових завдань
Організаційні форми інноваційної діяльності	Вирішення практичних задач. Виконання тестових завдань Розв'язання ситуаційних вправ.
Управління інноваційним розвитком організації	Вирішення практичних задач. Виконання тестових завдань
Управління інноваційним проектом	Вирішення практичних задач. Виконання тестових завдань
Оцінювання ефективності інноваційної діяльності організації	Вирішення практичних задач. Виконання тестових завдань Розв'язання ситуаційних вправ.

**7.4 СХЕМА КУРСУ (ТЕМИ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ)**

<b>Тема для самостійного опрацювання</b>	<b>Зміст теми</b>
Сутність, розвиток та основні поняття інноваційного менеджменту	Сучасні аспекти нововведень та розвиток конкуренції. Чинники успішності та невдач нововведень

Інноваційна діяльність як об'єкт інноваційного менеджменту	Особливості прийняття рішень в управлінні інноваціями. Витоки та джерела інноваційних ідей Рішення в інноваційному менеджменті та методи їх прийняття Інноваційний менеджмент у зарубіжних фірмах
Державна підтримка інноваційних процесів	Інновації як фактор економічного зростання. Значення інноваційної діяльності для формування сучасної моделі економічного зростання національної економіки України. Ринкові механізми в галузі наукової і науково-технічної діяльності. Сучасний стан і перспективи розвитку інноваційної діяльності в Україні, особливості інноваційного розвитку в провідних індустріальних країнах.
Організаційні форми інноваційної діяльності	Організація виконання НДДКР і інформаційне забезпечення інноваційних процесів. Організація впровадження та трансферту наукових інновацій. Малий інноваційний бізнес, життєвий цикл і тенденції розвитку. Особливості менеджменту в наукових організаціях і малих інноваційних підприємствах. Принципи організації інноваційних процесів за циклом "дослідження ~ виробництво - дифузія - комерціалізація".
Управління інноваційним розвитком організації	Процес розробки нового продукту Стратегічне планування як елемент стратегічного управління та методи реалізації інноваційної стратегії Узгодження організаційної структури управління із стратегією нововведень. Організаційно-економічні форми стимулювання інноваційної активності працівників.
Управління інноваційним проектом	Результат проекту Управління параметрами проекту Оточення проекту Проектний цикл Структуризація проектів Функції та підсистеми управління проектами Методи управління проектами Організаційні структури управління проектами Учасники проекту
Оцінювання ефективності інноваційної діяльності організації	Критерії інвестиційної привабливості та оцінки інноваційних проектів. Методи оцінки інноваційних проектів.

Аналіз інноваційних проєктів в умовах невизначеності.  
 Оцінка впливу невизначеності на ефективність інноваційного проєкту.  
 Врахування проєктних ризиків в оцінці ефективності інноваційних проєктів.

## 8. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ

<p><b>Загальна система оцінювання курсу</b></p>	<p>За семестр з курсу дисципліни проводяться два періодичні контролю (ПКР), результати яких є складником результатів контрольних точок першої (КТ1) і другої (КТ2). Результати контрольної точки (КТ) є сумою поточного (ПК) і періодичного контролю (ПКР): <math>КТ = ПК + ПКР</math>. Максимальна кількість балів за контрольну точку (КТ) складає 50 балів. Максимальна кількість балів за періодичний контроль (ПКР) становить 60 % від максимальної кількості балів за контрольну точку (КТ), тобто 30 балів. А 40 % балів, тобто решта балів контрольної точки, є бали за поточний контроль, а саме 20 балів. Результати поточного контролю обчислюються як середньозважена оцінок (<math>X_{ср}</math>) за діяльність студента на практичних (семінарських) заняттях, що входять в число певної контрольної точки. Для трансферу середньозваженої оцінки (<math>X_{ср}</math>) в бали, що входять до 40 % балів контрольної точки (КТ), треба скористатися формулою: <math>ПК = (X_{ср}) * 20 / 5</math>. Таким чином, якщо за поточний контроль (ПК) видів діяльності студента на всіх заняттях <math>X_{ср} = 4.1</math> бали, які були до періодичного контролю (ПКР), то їх перерахування на 20 балів здійснюється так: <math>ПК = 4.1 * 20 / 5 = 4.1 * 4 = 16.4 // 16</math> (балів). За періодичний контроль (ПКР) студентом отримано 30 балів. Тоді за контрольну точку (КТ) буде отримано <math>КТ = ПК + ПКР = 16 + 30 = 46</math> (балів).</p> <p>Студент має право на підвищення результату тільки одного періодичного контролю (ПКР) протягом двох тижнів після його складання у випадку отримання незадовільної оцінки.</p> <p>Підсумковим контролем є екзамен, на його складання надається 100 балів за виконання тестів (або задач чи завдань іншого виду). Загальний рейтинг з дисципліни (ЗР) складається з суми балів (Е), отриманих на екзамені, і підсумкової оцінки (ПО) та ділиться навпіл. <math>ЗР = (ПО + Е) / 2</math></p>
<p><b>Практичні заняття</b></p>	<p>«5» – студент в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі розрахункові / тестові завдання. Здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.</p> <p>«4» – студент достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість розрахункових / тестових завдань. Студент здатен виділяти суттєві ознаки вивченого</p>



	<p>за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, у яких можуть бути окремі несуттєві помилки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.</p> <p>«3» – студент в цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових розрахунків, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину розрахункових / тестових завдань. Має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків.</p> <p>«2» – студент не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових розрахунків, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності. Правильно вирішив окремі розрахункові / тестові завдання. Безсистемно відділяє випадкові ознаки вивченого; не вміє зробити найпростіші операції аналізу і синтезу; робити узагальнення, висновки.</p>
<b>Умови допуску до підсумкового контролю</b>	<p>Студент, який навчається стабільно на «відмінні» оцінки і саме такі оцінки має за періодичні контролю, накопичує впродовж вивчення навчального курсу 90 і більше балів, має право не складати екзамен з даної дисципліни.</p> <p>Студент зобов'язаний відпрацювати всі пропущені семінарські заняття протягом двох тижнів. Невідпрацьовані заняття (невиконання навчального плану) є підставою для недопущення студента до підсумкового контролю.</p>

## 9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

### Основна

1. Витвицька О.Д., Куласць М.М. Державне управління інноваційною діяльністю. Київ: Видавничий центр «Агрармедіагруп» 2019.250 с.
2. Дудар Т. Г., Мельниченко В.В. Інноваційний менеджмент. К. : Центр учбової літератури, 2009. 256 с.
3. Ілляшенко С.М. Інноваційний менеджмент : підручник. Суми : Університетська книга, 2016. 324 с.
4. Інноваційний менеджмент: навч. посіб./ Н. М. Буняк, А. Ю. Горбовий, Л. Г. Ліпич, О. М. Степанюк/ за редакцією д.е.н., проф. Л. Г. Ліпич. – Луцьк: Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2011. 240 с.
5. Скрипко Т. О. Інноваційний менеджмент: підручник. К. : Знання, 2011. 423 с.
6. Трансфер технологій: форми і методи ефективного здійснення / М. А. Йохна, П. Г. Іжевський, В. В. Стадник. – Хмельницький: ХНУ, 2007. 164 с.

### Додаткова

7. Грабар І. Г. Економіка та менеджмент інноваційної діяльності. Навчальний посібник. К. : Центр навчальної літератури. 2009. 308 с.
8. Закон України «Про інноваційну діяльність». URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=40-15>.
9. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text>

10. Захарченко В. І., Корсікова Н. М., Меркулов М. М. Інноваційний менеджмент: теорія і практика в умовах трансформації економіки: навч. посіб. К.: Центр навчальної літератури. 2012. 448 с.
11. Ілляшенко С. М. Управління інноваційним розвитком : навчальний посібник. Суми: ВТД «Університетська книга». 2015. 324 с.
12. Краснокутська Н. В. Інноваційний менеджмент: навч. посібник. К.: КНЕУ. 2013. 504 с.
13. Школа І. М., Бутирська І.В. Інноваційний менеджмент: навчальний посібник. Чернівці: Книги – XXI, 2010. – 312 с.